

מדינת ישראל
הכנסת

ש.פ.

פרוטוקול מס. 18 / ג'

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים, שהתקיימה ביום
ג', כ"ח בשבט תשי"ח - 18.2.58, בשעה 9.00.

בכחים - חברי הוועדה:

- מ. ארם - היו"ר
- ר. הקסין
- נ"צ הראל
- פ. זואניץ
- י. כמיס
- ש. כפרי
- ח. יהודה
- י. ביצני
- ד. נצר

מוזמנים:

מר דוונטל - מטעם משרד המשפטים

- סדר-היום: (א) קבלת מסקנות בבעיית המחסור ברופאים בכפר ובאזורי פיתוח;
- (ב) פניית שר הבריאות בענין החוק לתיקון פקודת רופאי השיניים;
- (ג) מזבלת חיריה (נוטל על חברי הוועדה מ. ארם וב"צ הראל לנסח את ההמלצות בבעיה זו);
- (ד) מינוי ועדת משנה לענין הילדים המפגרים.

א. קבלת מסקנות בבעיית המחסור ברופאים בכפר ובאזורי פיתוח:

היו"ר מ. ארם: אני פותח את הישיבה. רשות הדיבור ליושבת-ראש ועדת המשנה לענין המחסור ברופאים בכפר ובספר, חברת הכנסת הקסין.

ר. הקסין: אנחנו קיימנו כמה ישיבות ודנו בשאלה זו באופן כללי. כשניסחנו את המסקנות, היו בינינו חלוקי דעות בנוקודה אחת אשר מצא את ביטויו באורך תקופת השירות של הרופאים היוצאים לכפר. בכדי לא להקפיד יתר על המידה, החלטנו

לוותר לדעת הרוב שבועדת המשנה אשר היתה מורכבת משלושה חברים.
וכך החלטנו להשאיר זאת במצב של סטטוס קוו, כלומר השארנו כפי
שהיה. לאחר שמחקרו את החלק הזה, אז המסקנות נתקבלו על דעת
כולנו.

(קוראת את המסקנות.)

ב"צ הראל:
אני מציע למחוק את המלים המופיעות
במסקנות "במרכז הארץ".

ר. הקסיין:
שמענו שגם ב"פוריה" חסרים רופאים.

כפי שאמרתי קודם לכן, קבלנו את כל
החומר שהובא בוועדת השירותים, ונתברר שכל כמה שמיטיבים את מצבם
של הרופאים יש היענות-יותר ויש גם תוצאות טובות יותר. ובהתאם
לעדותה של ד"ר ברמן-ישורון, נציגת קופת-חולים, שליש מהרופאים
שהלכו לשנת שירות נשאר בנקודות אליהן הם נשלחו, והם נשארו מרצונם
הטוב. מכיון שכך הוא הדבר, החלטנו לא להחמיר גם הפעם, וקבענו
שנדרוש את מילוי המסקנות אשר אותן סיכמה הוועדה הקודמת.

כשרוצים להשיג איזון מטר, אזי לא
מספיק ללחוץ על הצדדים, ולדעת מוטב לציין את החיוב שבדבר.
לכן החלטנו לציין את היענותם של הרופאים שבאו מדרום אמריקה.
עובדה היא ש-20% מכלל הרופאים שמשרתים בנגב נשארו בכפר.
(ב"צ הראל: אין שחר לדברים אלה). 20% אלה אינם מצוצים מן
האזבע, הם נלקחו מתוך הפרוטוקול של ישיבת הוועדה בה הופיעה
ד"ר ברמן-ישורון שאמרה את הדברים האלה.

ב"צ הראל:
אני חושב שאנו נגרום נזק אם אנו נציין
זאת. אני מציע לא לציין זאת כי זה
יצרם להורדת מצב רוחם של רופאים אחרים שהלכו לכפר. מדוע לציין
רק את הקבוצה מדרום אמריקה?

אני רואה ניגוד בין הדברים בדרך אחד.
בדרך הראשון, הפייסקה האחרונה, המתחילה במלים: "מאז סוכמו מסקנות
הוועדה לשירותים ציבוריים משנת 1955, חלו שיפורים ניכרים בתנאי
העבודה של הרופאים באיזורי הספר והכפר, בשטח הדיור, אמצעי תחבורה,
תוספת שכר, השתלמות מתמדת וכו'". ובפייסקה שלפני האחרונה באותו
דף נאמר: "למעשה לא חל שינוי ניכר במצב השירות הרפואי באיזורי
הספר והפיתוח מאז שנת 1955, אם כי באו ארצה רופאים עולים במספר
ניכר. ואילו בחלקם הגדול הם הסתדרו ברפואה פרטית ובמרפאות
בערים או בבתים חולים." - אני מציע למחוק את הפייסקה הזו על מנת לא
ליצור ניגודים.

ש. כפר:
אף אני מוצאת שיש ניגוד מה בין שתי
הפייסקות. אני מציעה לאחד את שני
הטעמים האלה, כי יש צורך לציין שהרופאים העולים הסתדרו איך
שהוא בעבודה. לדעתי, אי אפשר להשמיר את כל הפייסקה כפי שחבר הכנסת
הראל הציע.

לדברי חבר הכנסת הראל על מתן העיטורים,
לדעתי עלינו להיזהר בדברים משום שיודעת אנכי שדרום אמריקה תורמת
הרבה מאד לרפואה בארץ. דבר זה צריך להיות בדוק, והכרחי לקבל מספרים
מדוייקים. גם אני אומרת שצריך לעודד את ההליכה לכפר.

היו"ר מ. ארם:
למעשה חל שיפור ניכר מאז שהוועדה הקודמת סיכמה את מסקנותיה. הנה, אומרים כעת שחברים 28 רופאים ולא יותר. אנחנו יכולים לציין כי הוועדה מצטערת שלמרות הכל, לא נמצא פתרון מלא בשאלת הרופאים בכפר ובספר אעפ"י שבאו רופאים עולים במספר ניכר.

אף אני מציע להוציא את הדברים המציינים את הרופאים מצפון אמריקה, זה עלול לפגוע.

ב"צ הראל:
רק השבוע נתקלתי בכמה מקרים, שרופאים בגיל 65 שנה, אנשים מלאי כוח, היכולים ללכת לכל מקום שיישאלו, והם מוכנים לכך, - לא נתקבלו לעבודה.

ד. הקטין:
אין זה פשוט כל כך. רופא שמשרת שתים-שלוש נקודות מרוחקות, הנוסע בג"פ, מטלטל ממקום למקום, לא יוכל למלא את תפקידו בגיל כזה.

אני יודעת שקופת-חולים לא תוכל להחזיק בישוב קטן רופא לכל ישוב קטן. (ב"צ הראל: אבל קופ"ח איננה מקבלת גם רופאים מעל לגיל 55 שנה).

דרשנו בשביל הרופאים, אמצעי תחבורה, תוספת שכר, השתלמות וכו'.

חברי כנסת נכבדים! אני חושבת שמסקנות לא עושות מהפכה; המוסדות מתחשבים עם מסקנות, וזה הכל. אני רק שלום הייתי בקופת-חולים, לא לענין הזה, ושוחחתי בהזדמנות זו גם בשאלה זו. מתברר שיש להם צרות צרורות - לשורה שלמה של אנשים שצריכים לצאת לשנת שירות, אין מחליפים. (ב"צ הראל: בו בזמן שעשרות מסתובבים ללא עבודה).

אני מציעה להשאיר את הקטע שהוצע למחוק, כפי שהוא, כי אחרת זה לא ייראה.

ש. כפרי:
מכיון שהמגמה שלנו לעודד את הטוב שבדבר, אני אומרת שלא נכתוב רופאים מדרום אמריקה, אלא נכתוב: "רופאים שהגיעו אלינו מארצות הגולה. האם אלה שהלכו לגליל ולא לנגב, זה לא נקרא היחלצות?"

ה צ ב ע ה

ההצעה לא לציין את ארץ מוצאם של הרופאים - נתקבלה

ג. פניצת שר הנריאות בענין החוק לתיקון פקודת רופאי השיניים.

היו"ר מ. ארם:
קבלתי מכתב מאת שר הנריאות לענין החוק לתיקון פקודת רופאי השיניים (קורא את המכתב).

אני מבין שהמדובר כאן הוא על שני דברים: (א) על "השכלה תיכונית" (וב) על ההצעה של משרד הנריאות, שה"מנהל הכללי רשאי לאחר ששמע את חוות דעתה של הוועדה המייעצת...

ב"צ הראל:
אני מציע לבקש הסבר לפנייה זו.

ברשותכם, אכתוב מכתב לשר הבריאות
ואבקש ממנו הסבר נוסף.

היו"ר מ. ארם:

ג. מזבלת חיריה

בענין מזבלת חיריה אנו חייבים לסיים.
הנה נמצא בכל תיק קובץ של מכתבים
של מר ארדיטי וד"ר ברנד. (חבר הכנסת ניצני קורא
מכתבים אלה).

היו"ר מ. ארם:

אני אומר שמשרד הבריאות חייב למנות
ועדה של מומחים על מנת לקבוע את מידת הנזק לבריאות התושבים וכן
שתמליץ מה לעשות לפתרון הבעיה.

ב"צ הראל:
אני חושב שאין כל ויכוח על מידת
הנזק שגורמת המזבלה; לא צריך
לרכז אשפה בכמויות כה גדולות בקרבת ריכוזי ישוב, ואני חושב שאיננו
צריכים לספל בשאלה זו. אדם שקצת בקי בדברים אלה, לא יגיד שזה
לא מזיק. ידוע בכל העולם שזה מזיק, מסיבה זו אסור לרכז אשפה
בקרבת ישוב.

ועוד אני חושב, כי בכל העולם
החליטו שלא לשרוף אשפה, משום שזה בזבז רב למדי לשרוף חומר כל כך
חשוב לחקלאות ולכלכלת המדינה.

עלינו להמליץ לזרז את הפעלת המכונים.
גרמניה, למשל, הוציאה חוק המחייב את הערים הגדולות המונות למעלה
מ-10 אלפים נפש להקים מכונים. הקושי היחידי שיימצא בהקמת המכונים
הללו הוא הכסף. צריך יהיה להשקיע בזה כסף רב. ברור הוא שלא מתן
הלוואות אי אפשר לעשות זאת. בטובן הבריאות עצם הקמת המכונים האלה
לא פחות חשוב מאספקת מים. ולכן חושב אני, כי אנו צריכים להמליץ
שתינתנה הלוואות, אם זה לחברה פרטית או לעירייה, מתקציב הפיתוח.
לדעתי, אין זו שאלה של חיריה בלבד, אלא זו שאלה כללית של כל הארץ.

ש. כפרי:
אני מסכימה לכל מה שאמר חבר הכנסת
הראל. אבל נראה כי בכמה הצעות שהונאו
לפנינו אפשר להתמך. מר ארדיטי תובע ועדה בין-משרדית. אני בדעה
שעלינו להמליץ על הקמת ועדה בין משרדית שתבחון את המצב הקיים.

היו"ר מ. ארם:
לדעתי המשרד הנובע בדבר הוא משרד
הבריאות. אנו צריכים להמליץ בפני
משרד הבריאות שהוא יבחון מבינה בריאותית את המצב. אחר כך תתחיל
הבעיה כיצד לנצל את האשפה מבחינה מסחרית. אני מקבל את דברי חבר הכנסת
הראל, שמימון הכסף להקמת המכונים יינתן מתקציב הפיתוח.

ר. הסטין:
במידה ששמעתי פה את העדויות, ברור
שהמזבלה מזיקה לבריאות התושבים.
ברור גם שאין לדבר על הרחקת האשפה, ואיננו צריכים להיאחז בדברים
שאינן להם מש. שמענו את עצותיהם של המומחים שהופיעו כאן, הם אמרו
שצריך לעבד את הזבל במכונים. חבל מאד שאנו נפסיד את התקציב של
השנה, כי אחרת היינו ממליצים על מתן הלוואות עבור הקמת המכונים
לעיבוד הזבל מתקציב הפיתוח. המלצה זו לא תהיה בניגוד להקמת הועדה
הבין-משרדית. עד הקמת המכונים ועד להפעלתם יעבור זמן רב.

אני מציע להטיל את הניסוח של
ההמלצות שלנו בענין זה על שני

היו"ר מ. ארם:

חברי ועדה.

שחברי הכנסת מ. ארם וב"צ הרצל
ינסחו את ההמלצות בבחיית מזבלת
חיריה.

ה ו ח ל ט

הועבר אלינו ענין הילדים המפגרים.
הייתי רוצה שאנו נטפל בזה.

ש. כפרי:

ד. מינוי ועדת משנה לענין הילדים המפגרים

חברת הכנסת כפרי מציעה ללכת
בצורה הפוכה. היא מציעה לבחור
ועדת משנה שהיא תנסה להציע הצעות קונקרטיות ולאחד מכן תביא
אותן בפני מליאת הוועדה לדיון. זה ודאי יחיש את בירור הענין.

היו"ר מ. ארם:

אני מציע לקבל הצעה זו.

למנות את חברי הכנסת פ. זוארץ,
ח. יהודה, ש. כפרי ור. צברי
בוועדת המשנה לענין הילדים
המפגרים. חברת הכנסת כפרי תהיה
יושבת ראש הוועדה.

ה ו ח ל ט

אני מציע להעמיד על סדר היום
של מליאת הוועדה בשבוע הבא את

היו"ר מ. ארם:

תקציב משרד הבריאות.

לקבל את ההצעה.

ה ו ח ל ט

הישיבה ננעלה בשעה 10.45.